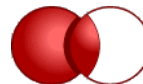

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

UR: 006-02, 013-02/07

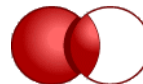
**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
na dan 31.12.2006. godine**

**“RADIO TELEVIZIJA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE”, D.O.O.
SARAJEVO**

Sarajevo, juni 2007. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

**PARLAMENTU FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
VLADI FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
PREDSJEDNIKU FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
UPRAVNOM ODBORU DRUŠTVA
DIREKTORU DRUŠTVA**

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju Bilansa stanja "Radio Televizije Federacije Bosne i Hercegovine", d.o.o. Sarajevo na dan 31.12.2006. godine, te s njim povezanog Bilansa uspjeha, Izvještaja o novčanim tokovima i Izvještaja o promjenama u kapitalu, prikazanih na stranicama od 1-4. Odgovornost za ove izvještaje snosi menadžment Društva. Naša odgovornost svodi se na izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, na osnovu provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja, u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Službene novine FBiH", br.22/06), IFAC i INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruži razumno uvjerenje o tome, ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i jesu li finansijske transakcije izvršene u skladu sa propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji podkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da revizija daje razumnu osnovu za naše mišljenje.
3. Provedenom revizijom finansijskih izvještaja utvrdili smo:
  - Da je vršen obračun i isplata plaća, stimulacija i nagrada uposlenim, a da pritom ovi procesi po kojima nastaju navedeni troškovi, nisu uređeni aktima Društva, kako to predviđaju zakonski propisi, zbog čega mi nismo u mogućnosti potvrditi pravilnost ovih troškova, što je šire pojašnjeno u tački 5.7.1. Izvještaja.
  - Da u početnim saldima 2006. godine, nije iskazana ispravka potraživanja sa 31.12.2005 godine u iznosu od 9.045.860 KM, za koji iznos su povećani troškovi poslovanja prethodne godine. Ispravljeni iznos potraživanja je isknjižen (otpisan) iz knjigovodstvenih evidencija bez Odluke organa upravljanja što je suprotno propisima. Posljedica provedenih knjiženja, na finansijske izvještaje, je da su bez odluke nadležnog organa smanjena potraživanja (imovina Društva) za isti iznos. Na isti način je izvršen otpis potraživanja u 2006. godini u iznosu od 135.490 KM, bez Odluke organa upravljanja, što je šire pojašnjeno u tački 5.6.1. Izvještaja.
  - Da je na potraživanjima iskazan iznos od 116.960 KM, a zapravo se radi o neopravdanim putnim akontacijama, koje predstavljaju troškove poslovanja revidirane godine, što je šire pojašnjeno u tački 5.6.2. Izvještaja.
  - Da je nepravilno iskazano uvećanje nematerijalnih sredsotva u pripremi (serije i filmovi) u iznosu od 1.707.359 KM na osnovu faktura, iako naručeni programi nisu isporučeni u momentu knjigovodstvenog evidentiranja, što je šire pojašnjeno u tački 5.9. Izvještaja.
4. Zbog značaja stvari o kojima se govorilo u prethodnom stavu, ne dajemo mišljenje o finansijskim izvještajima "Radio Televizije Federacije Bosne i Hercegovine", d.o.o. Sarajevo na dan 31.12.2006. godine.

5. Bez dalje kvalifikacije skrećemo pažnju na sljedeće:

- Društvo djeluje u potpuno neuređenom okruženju kada Zakon o RTV FBiH nije usaglašen sa Zakonom o javnom radiotelevizijskom sistemu BiH; Parlament FBiH nije u skladu sa Zakonom o RTV FBiH imenovao Upravni odbor, nego je isti imenovan Privremenom Odlukom agenta Visokog predstavnika za RTV sistem; niti je formirana Korporacija kao zajednička upravljačka struktura između tri javna RTV servisa, što je šire pojašnjeno u tački 5.1. i 5.3. Izvještaja.
- Da je Društvo nelikvidno i nesolventno, da ne izmiruje obaveze u ugovorenim rokovima, niti dugoročno posmatrano ima pokrića za preuzete obaveze. Sa izvještajnim periodom iskazan je gubitak u poslovanju iznad vrijednosti kapitala u iznosu od 3,9 miliona KM, a neizmirene obaveze sa 31.12.2006. godine iznose 25,8 miliona KM, što je šire pojašnjeno u tački 5.10. Izvještaja.
- Da je značajan iznos obaveza u 2006. godini, nastao po osnovu Cjenovnika međusobnih usluga između Javnog RTV servisa i RTV FBiH (7,8 miliona KM), kojeg po našem mišljenju treba preispitati sa stanovišta ispravnosti formiranja cijena usluga i obračuna troškova (planske i stvarne cijene). Uočili smo da se Društvu fakturišu troškovi usluga tehničkih resursa, a istovremeno i troškovi amortizacije po osnovu korištenja opreme, što je šire pojašnjeno u tački 5.2. i 5.7.2.
- Da je provedenom revizijom kontrole naplate RTV takse za period 01.01.-31.12. 2005. godine, od strane komercijalne revizorske kuće, utvrđeno da nije izvršen pravilan raspored RTV takse u momentu stupanja na snagu Zakona o javnom radiotelevizijskom sistemu BiH, te da je preuranjenom primjenom raspodjele RTV takse, Društvu pripalo manje sredstava za 449.278 KM.
- Da nije uspostavljen odgovarajući sistem internih kontrola, koji bi bio sposoban da obezbijedi nadzor i potpunu kontrolu nad potraživanjima, što je šire pojašnjeno u tački 5.6.1. Izvještaja.
- Da Društvo nema uspostavljen adekvatan informacioni sistem, kao poslovnu podršku upravljačkim strukturama, što je šire pojašnjeno u tački 5.11. Izvještaja.

Zamjenik Generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl ecc.

Generalni revizor

Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl.ecc.

BILANS STANJA

Opis	31.12.2006.	31.12.2005. (nerevidirano)
<i>a) Dugoročna imovina</i>	6.387.695	4.820.927
Građevinski objekti, postr.oprema, ured.namj.	982	1.001
Postrojenja i oprema,alati.pogonski i uredski namještaj te transportna sredstva	803.849	863.381
Druga (u pripremi i ostala)stalna nemat.sredstva	5.573.113	3.880.899
Avansi za stalna nematerijalna sredstva	-	332
Ostala stalna materijalna sredstva	6.858	71.408
Dati zajmovi,depoziti i kaucije	2.893	3.906
<i>b) Kratkoročna imovina</i>	15.519.377	13.036.851
Zalihe	165.794	189.485
Kratkoročna potraživanja od prodaje	11.151.864	7.828.319
Druga kratkoročna potraživanja	3.354.050	3.728.446
Novac i novčani ekvivalenti	278.902	217.235
Aktivna vremenska razgraničenja	568.767	1.073.366
GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	3.916.116	4.370.671
U K U P N O A K T I V A (a+b)	25.823.188	22.228.449
Vanbilansna evidencija	-	-
<i>a) Kapital</i>	-	-
Upisani osnovni kapital	100.000	100.000
Revalorizacije i prenesene rezerve	253.537	253.537
Akumulirani preneseni gubitak	(353.537)	(353.537)
<i>b) Dugoročne obaveze</i>	1.829.763	677.250
Dugoročne financijske obaveze	651.033	651.033
Druga dugoročna razgraničenja	28.730	26.217
Dugoročna rezervisanja	1.150.000	-
<i>c) Kratkoročne obaveze</i>	23.993.425	21.551.199
Obaveze prema dobavljačima	12.994.210	10.871.055
Tekuće obaveze poreza na dobit	-	6.414
Obaveze za porez na dodanu vrijednost-PDV	433.684	-
Obaveze za ostale poreze,doprinosе i druga davanja	5.394.550	5.350.926
Druge kratkoročne obaveze	3.883.346	4.445.154
Pasivna vremenska razgraničenja	1.287.635	877.650
U K U P N O P A S I V A (a+b+c)	25.823.188	22.228.449
Vanbilansna evidencija	-	-

BILANS USPJEHA		
Opis	2006.	2005. (nerevidirano)
Prihodi od prodaje	30.240.315	38.688.882
Troškovi prodaje	27.119.193	28.926.858
Dobit od redovne aktivnosti	3.121.122	9.762.024
Prihodi od kamata	1.140	1.140
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	24.238	12.033
Rashodi od kamata i tečajnih razlika	175.214	11.118
Gubitak od finansijske aktivnosti	-149.836	2.325
Prihodi od ostalih aktivnosti	2.009.653	950.802
Rashodi od ostalih aktivnosti	4.528.886	11.490.907
Gubitak od ostalih aktivnosti	-2.519.233	-10.540.105
Vanredni prihodi	2.643	10.003
Vanredni rashodi	141	306
Dobit od vanrednih aktivnosti	2.502	9.697
Dobit/gubitak godine	454.555	-766.059
Porez na dobit	-	-
Rezultat perioda	454.555	-766.059
Neto dobitak/gubitak za razdoblje	454.555	-766.059

IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA NA DAN 31.12.2006.GODINE

	Opis	31.12.2006.godine
	A. Gotovinski tok iz poslovnih aktivnosti	
1	Neto dobit	454.555
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	890.741
3	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	309.100
4	Ostala usklađenja za nenovčane stavke i novčani tokovi koji se odnose na ulagačke i finansijske aktivnosti	(567.304)
5	Svega 2 do 4	632.537
6	Povećanje (smanjenje) zaliha	23.691
7	Povećanje (smanjenje) potraživanja	(2.949.149)
8	Povećanje (smanjenje) unaprijed plaćenih troškova	504.600
9	(Povećanje) smanjenje obaveza prema dobavljačima	2.123.155
10	Povećanje (smanjenje) ostalih obaveza	(90.915)
11	(povećanje) smanjenje obrač.nefakturisanih troškova	1.562.497
12	(povećanje) smanjenje odloženih prihoda	504.600
13	Svega 6 do 12	1.173.879
14	A.Netto gotovina od poslovnih aktivnosti(1+5+13)	2.260.971
15	Gotovinski tok od ulagačkih aktivnosti	
	Nabavka(prodaja)nematerijalnih sredstava	2.062.628
16	Nabavka (prodaja) materijalnih sredstava	137.689
	Ostali novčani tokovi od ulagačkih aktivnosti	(1.013)
17	B.neto gotovina korištena u ulagačkim aktivn.	2.199.304
18	Neto povećanje (smanjenje) got. na rač.i blagajni	61.667
19	Početno stanje gotovine na računu i blagajni	217.235
20	Konačno stanje gotovine na račun i blagajni	278.902
21	Neto povećanje gotovine na računu i u blagajni (20-19)	61.667

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU ZA 2006. GODINU

OPIS	Upisani vlasnički kapital	Akumulirana dobit/gubitak	Prenesene rezerve	Ukupno	Dio koji pripada vlasnicima kapitala
Stanje na dan 01.01.2005 godine	100.000	(353.537)	253.537	(353.537)	(353.537)
Izdavnje dion.i ostala pov. vlasn.kapitala					
Neto dobit (gubitak) perioda					
Stanje na dan 01.01.2006. godine	100.000	(353.53)	(253.537)		
Učinci ispravke grešaka					
Ponovno iskazano stanje 01.01.2006	100.000	353.537	(253.537)		
Revalor.stalnih sredstava					
Neto dobit perioda		454.555		454.555	454.555
Stanje na dan 31.12.2006. godine	100.000	(3.916.116)	(253.537)	(3.916.116)	(3.916.116)

IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
“RADIO TELEVIZIJA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE”, d.o.o. SARAJEVO
ZA 2006. GODINU

1 UVOD

RTV FBiH (u daljem tekstu Društvo) je osnovano kao društvo sa ograničenom odgovornošću za proizvodnju, prijenos i emitiranje radio televizijskog programa radi ostvarivanja prava građana FBiH na informisanje kao i zadovoljavanja njihovih kulturnih, obrazovnih i drugih potreba.

Društvo je upisano u sudski registar kod Kantonalnog suda u Sarajevu broj rješenja UF/I – 4141/00 od 20.06.2000. godine na osnovu Zakona o Radio televiziji FBiH («Službene novine FBiH» br. 37/99). Od tada nije bilo izmjena u registraciji osim promjene lica ovlaštenih za zastupanje.

U međuvremenu je usvojen Zakon o RTV FBiH od strane Parlamenta FBiH („Službene novine FBiH“ br. 40/02), kojeg je prije toga nametnuo Visoki predstavnik za BiH («Službene novine FBiH» br. 25/02) od 15.06.2002. godine. Istovremeno je Visoki predstavnik proglasio i Zakon o osnovama javnog radio-televizijskog sistema i o javnom radio-televizijskom servisu Bosne i Hercegovine, u kom sistemu je RTV Federacije BiH kao i RTV Republike Srpske.

Nakon toga Parlament Bosne i Hercegovine donosi Zakon o javnom Radiotelevizijskom sistemu Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH» br. 78/05).

Naziv Društva glasi: Radio televizija Federacije Bosne i Hercegovine, Društvo sa ograničenom odgovornošću, Sarajevo. Društvo je u 100% vlasništvu države.

Osnivač RTV FBiH je Parlament FBiH sa osnivačkim kapitalom od 100.000 KM.

Društvo je obavezno i vršilo je izvještavanje po Međunarodnim računovodstvenim standardima, prema Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Sjedište Društva je u Sarajevu, Bulevar Meše Selimovića broj 12.

Na dan 31.12 2006. godine, bilo je 404 zaposlenih u Društvu.

2 REZIME

Prema državnim propisima Zakon o javnom radiotelevizijskom sistemu BiH, («Službeni glasnik BiH» br. 78/05) sistem javnog emitiranja u Bosni i Hercegovini čine: Radio-televizija Bosne i Hercegovine, Radio televizija Federacije BiH, Radio-televizija Republike Srpske i Korporacija javnih RTV servisa BiH.

Javni RTV servisi su samostalni u obavljanju djelatnosti, imaju uređivačku nezavisnost i institucionalnu autonomiju (utvrđivanje programske šeme; koncepcija i produkcija programa; uređivanje i prezentiranje vijesti i informativnog programa; upravljanje i raspolaganje imovinom; zapošljavanje, prava i obaveze zaposlenih; uređivanje djelatnosti i unutarnja organizacija; priprema i izvršenje budžeta; pregovori, pripreme i potpisivanje pravnih akata u vezi sa funkcionisanjem servisa; predstavljanje servisa u pravnim postupcima; kupovina, iznajmljivanje, prodaja i korištenje robe i usluga).

Za usaglašavanje poslovanja prema državnom zakonu, propisana je obaveza usaglašavanja entitetskih propisa, u roku od 60 dana. Na nivou vlasti Federacije BiH, nije bilo usaglašavanja sa državnim zakonom, te je na snazi još uvijek Zakon o radio-televiziji FBiH iz 2002. godine, kojeg je usvojio Parlament Federacije BiH, a prethodno ga nametnuo Visoki predstavnik za BiH. Funkciju organa upravljanja obavlja Upravni odbor, imenovan Privremenom Odlukom agenta Visokog predstavnika iz avgusta 2003. godine.

Državnim zakonom iz 2005 godine, pored ostalog, uređeno je finansiranje odnosno raspodjela RTV takse i marketinških prihoda između tri javna emitera na način da javnom servisu BiH pripada 50% prihoda, a entitetskim servisima po 25% od naplate ostvarene na području BiH. Odredbe u dijelu RTV takse su odmah primjenjene, dok za marketinške prihode nisu, jer nisu formirane predviđene institucije (Korporacija) kao zajednička upravljačka struktura sva tri emitera u čijoj nadležnosti je rukovođenje oglašavanjem-prodajnom kućom.

Novi način raspodjele prihoda značajno je smanjio prihode RTV FBiH, kojoj je po propisima iz 2002 godine pripadao prihod u procentu od 58% od naplaćene takse sa područja Federacije BiH, ali zbog različitog stepena naplate po regijama i telekom operaterima su prihodi od takse manji za 34,3% u odnosu na 2005. godinu.

U takvom okruženju, gdje procesi organizacije i nadležnosti nisu okončani, prije svega zakonskim propisima, što se dalje odrazilo na uređivanje međusobnih odnosa i interno uređenje RTV Federacije BiH imalo je posljedica na poslovanje kao i na finansijske izvještaje koje smo revidirali. O pojedinačnim zapažanjima i neusaglašenostima poslovanja sa primjenjivim propisima obrazloženo je u narednom tekstu ovog Izvještaja.

Ipak, Uprava Društva je morala, bez obzira na neusaglašene zakone države BiH i Federacije BiH, predložiti organima upravljanja da se uredi značajniji procesi rada vlastitim aktima, gdje prije svega mislimo na organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta, pravilnike o plaćama i drugim primanjima uposlenih, planiranje i zaduživanje.

Kada je riječ o finansijskim izvještajima 2006. godine, provedena revizija je pokazala da je Društvo prezaduženo, te da Uprava i organi upravljanja neodložno trebaju raspraviti o tome, te da usvoje mjere čijim provođenjem će se postići likvidnost. Društvo u ovom momentu iskazuje nepokriveni gubitak iznad visine kapitala u iznosu od 3,9 miliona i obaveze u iznosu od 25,8 miliona. Plaće uposlenim se ne isplaćuju redovno, a odlažu se uplate poreza i doprinosa. Iz perioda 2002. i 2003. godine nisu uplaćeni porezi i doprinosi na isplaćene plate čiji iznos je gotovo 5 miliona KM.

Društvo je iskazalo dobit u 2006 godini u iznosu od 454.555 KM, ukupan prihod u iznosu od 32,3 miliona KM, a gotovinski tok novca cca 20 miliona KM.

Diobom imovine prethodnog pravnog subjekta, a prema Odluci agenta Visokog predstavnika za RTV sistem, Društvu je pripalo 2 % imovine, čime je Društvo praktički ostalo bez opreme i tehničkih resursa, te je došlo u situaciju da iznajmljuje imovinu i resurse od RTV BiH, što je dovelo do značajnog porasta troškova u odnosu na period prije diobe.

Revizijom finansijskih izvještaja identificirali smo područja u kojima je neophodno poduzimanje potrebnih radnji i predložili šta bi trebalo da se uradi, s tim što ističemo da to ne podrazumijeva da smo pregledali sva područja koja mogu generirati greške, zbog ograničenja naših resursa, ali i efikasnosti same revizije.

3 CILJ I OBIM REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je, da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome, jesu li finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

Veću značajnost smo dali procesima koji su ocijenjeni kao značajni za objavljene izvještaje i usklađenost poslovanja sa primjenjivim propisima. Obuhvaćeni su: procesi zakonske usklađenosti, proces planiranja, proces naplate RTV takse i priznavanje prihoda, izbor dobavljača, značajne bilansne pozicije stalnih sredstava, potraživanja, obaveze, troškovi radne snage i ostali rashodi, a putem kojih je menadžment trebao osigurati da se poslovanje odvija u skladu sa postavljenim ciljevima i propisima kao i da finansijski izvještaji daju pouzdane i tačne informacije.

Revizija, također, uključuje davanje preporuka za dalji rad. U revidiranim procesima mogu postojati i drugi propusti koje mi nismo otkrili. Menadžment je zadužen da uspostavi sistem internih kontrola i da nadzire isti čime će se na najbolji način osigurati poslovanje uz poštivanje zakonskih i drugih propisa.

4 PRETHODNE REVIZIJE

Revizija Društva provodi se prvi put od strane Ureda za reviziju institucija u FBiH. Predmet revizije su bili finansijski izvještaji Društva za 2006. godinu, izvršene finansijske transakcije iskazane u tim izvještajima, te procjena usklađenosti sa zakonskim propisima.

Prije naše revizije, Društvo je angažovalo komercijalnu revizorsku kuću koja je radila reviziju finansijskih izvještaja za 2005. godinu i reviziju specijalne namjene: kontrola naplate RTV pretplate/takse, utvrđivanje iznosa i stepena naplate i pravilnost raspodjele prikupljenih sredstava za 2005. godinu.

5 NALAZI I PREPORUKE

5.1 Usklađenost poslovanja sa zakonskim propisima i uticaj okruženja

U 2002. godini, Visoki predstavnik proglasio je Zakon o RTV FBiH («Službene novine FBiH» br. 25/02), a u istom tekstu ga je usvojio Parlament Federacije BiH («Službene novine FBiH» br. 40/02). Zakon je uredio status RTV FBiH kao pravne osobe, djelatnost, sjedište, finansiranje, organe, obaveze i drugo.

Prema navedenom Zakonu organi upravljanja Društva su Upravni odbor i Generalni direktor. **Upravni odbor nije imenovan u skladu sa navedenim zakonom, a funkciju istog i do danas obavljaju osobe imenovane Privremenom Odlukom agenta Visokog predstavnika iz avgusta 2003. godine.**

Upravni odbor je 08.02.07. godine usvojio Statut Društva, u formu prečišćenog teksta, sa obrazloženjem da je isti obuhvatio sve prethodne izmjene. Prema Zakonu, Statut se objavljuje u Službenim novinama FBiH, kao i svaka izmjena i dopuna o čemu nismo dobili dokaze. U preambuli Statut se poziva na više zakonskih propisa (Zakon o RTV FBiH, Zakon o javnim nabavkama, Zakon o javnim preduzećima u FBiH i drugih akata i propisa), što bi trebalo značiti da je usaglašen sa takvim propisima, a primjera radi, u članu 15. daje se bez ikakvog ograničenja ovlaštenje generalnom direktoru da predstavlja i zastupa Društvo, do 100.000 KM, što je dosta neprecizno ovlaštenje, a nije u skladu sa članom 41. Zakona o javnim preduzećima u FBiH, prema kojem je zaključivanje ugovora o raspolaganju sa ukupnom vrijednošću većom od 10.000 KM, uvjetovano sa potpisom direktora i odgovornog člana uprave.

Zakonom je predviđeno da se poslovanje preciznije uređuje općim aktima, koja nisu usvojena prije svega iz oblasti organizacije i sistematizacije radnih mjesta.

Daljnja transformacija radio-televizijskog sistema na prostoru BiH, je predviđena donošenjem Zakona o javnom RTV sistemu BiH, koji je usvojen 16.11.2005. godine, i kojim se uređuje javni radiotelevizijski sistem u BiH i odnosi tri javna RTV servisa i zajedničkog pravnog subjekta unutar tog sistema, kao i njegova djelatnost i organizacija.

Prema Zakonu, Sistem javnog emitiranja u BiH čine:

- 1) Radio-televizija Bosne i Hercegovine kao Javni RTV servis BiH;
- 2) Radio-televizija Federacije Bosne i Hercegovine kao javni RTV servis FBiH;
- 3) Radio-televizija Republike Srpske kao Javni RTV servis Republike Srpske;
- 4) Korporacija javnih RTV servisa BiH.

Zakonom je definisana samostalnost RTV servisa, zadatak javnih RTV servisa, odnosi unutar sistema, frekvencije, finansiranje, visina i raspodjela RTV takse, kontrola naplate i programski principi.

Odredbe Zakona o RTV sistemu BiH **nisu u potpunosti implementirane, osim u dijelu visine i raspodjele RTV takse**, prema kojem se RTV taksa dijeli na slijedeći način:

- RTV FBiH pripada 25% od ukupnog iznosa RTV takse naplaćene na teritoriji BiH,
- RTV RS pripada 25% od ukupnog iznosa RTV takse naplaćene na teritoriji BiH,
- RTV BiH pripada 50% od ukupnog iznosa RTV takse naplaćene na teritoriji BiH.

Navedeni Zakon stupio je na snagu 01.12.2005. godine i primjenjena je raspodjela RTV takse od tog datuma. Prema Izvještaju komercijalnog revizora o reviziji kontrole naplate RTV takse za period 01.01.-31.12.2005. godine je utvrđeno je da nije izvršen pravilan raspored RTV takse u momentu stupanja na snagu Zakona o javnom radiotelevizijskom sistemu BiH, te da je preuranjenom primjenom raspodjele RTV takse, Društvu pripalo manje sredstava za 449.278 KM.

Zakonom je propisano da odgovarajući zakoni i propisi na državnom i entitetskom nivou, koji se odnose na JRTS BiH i javne RTV servise u koje spada i RTV FBiH, su trebali biti usaglašeni u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu Zakona o JRTS BiH.

Do dana okončanja naše revizije, nije usaglašen Zakon o RTV FBiH od strane Parlamenta FBiH.

Isto tako na nivou sistema nije formirana Korporacija kao zajednička upravljačka struktura između javnih RTV servisa, koja je odgovorna za: rad prijenosne mreže, njeno upravljanje i održavanje, međunarodno predstavljanje, prava u vezi sa stranim programom, rukovođenje imovinom i resursima, rukovođenje oglašavanjem.

Posljedica neformiranja Korporacije je neusklađenost sistema, politika i procedura između tri javna RTV servisa, što je imalo utjecaja na rukovođenje, upravljanje i poslovanje revidiranog Društva.

Prije imenovanja Upravnog odbora, donesena je Odluka o likvidaciji Javnog preduzeća «Radio-televizija Bosne i Hercegovine» od strane agenta Visokog predstavnika za RTV sistem, po osnovu koje je došlo do likvidacije Javnog preduzeća «Radio-televizija Bosne i Hercegovine» i podjele imovine Javnom sistemu Bosne i Hercegovine i RTV FBiH. Pomenutom Odlukom iz likvidacione mase, koja je iznosila na dan 30.11.2001. godine 44.901.971 KM, RTV FBiH je dobila slijedeću imovinu i kapital (2% od ukupne imovine):

I Sredstva	RTV FBiH
Stalna sredstva	136.451
Potraživanja za kredita od radnika	21.201
Potraživanja za date avanse za obrtna sredstva	54.167
Potraživanja od kupaca	-158.276
Utuzeni kupci	201.702
Razgraničenja -prava	656.050
Ukupno aktiva	911.295

II Izvori sredstava

Kapital	286.690
Obaveze prema dobavljačima	624.605
Ukupno pasiva	911.295

5.2 Uticaj okruženja

Zbog činjenica navedenih u tački 5.1. očito je da Društvo djeluje u složenom okruženju, što se odrazilo na poslovanje.

Državnim Zakonom o Javnom RTV sistemu BiH iz 2005. godine, promijenjen je način raspodjele RTV takse u odnosu na dotad i još uvijek, važeći Zakon o RTV FBiH, po kome je Federalnoj RTV pripadalo 58% prikupljenih sredstava u Federaciji i 100% iznosa prihoda od marketinških aktivnosti. Novim državnim Zakonom, koji je primjenjen odmah (01.12.2005.godine) u dijelu raspodjele naplate RTV takse, Društvu pripada 25% prihoda od RTV takse prikupljene na području BiH i 25% od marketinških aktivnosti, što značajno mijenja položaj RTV FBiH, a ima uticaj na pad prihoda obzirom da je bitno različit stepen naplate na prostoru određenih regija i od prikupljanja od različitih telekom operatera.

Društvo je u 2006. godini raspolagalo prihodima od marketinga u 100% iznosu, a propisima je predviđeno 25%. Na Upravnom odboru Sistema se raspravljalo o prikupljanju marketinških sredstava na Jedinstvenom računu, gdje je kao razlog nepostupanja u skladu sa članom 23. Zakona, istaknuto da nije uspostavljena Korporacija javnih servisa i Kuća prodaje, koja bi u ime sva tri emitera vršila prodaju marketinškog prostora. Zaključeno je da se formira stručna grupa koja će pripremiti konačan prijedlog o načinu primjene zakonske odredbe o raspodjeli marketinškog prihoda, koji do dana okončanja revizije nije usvojen.

Društvo vrši znatna ulaganja u produkciju i nabavku programa i razvija marketinške aktivnosti putem radne jedinice, koja vodi marketing, kako bi se postigla što veća gledanost programa i rezultirala većim pritjecanjem ekonomskih koristi od marketinških aktivnosti, tako da propisano učešće od 25% ne predstavlja adekvatan povrat obzirom na ulaganja i rezultate sopstvenih kadrova.

Raspodjelom likvidacione mase, RTV FBiH je dobila samo 2% sredstava iz raspodjele imovine prethodnog pravnog subjekta, te je praktički ostala bez stalnih sredstava i kapitala, čime je bila upućena da koristi i plaća tehničke resurse od Javnog servisa.

Radi ilustracije ovisnosti ova dva subjekta u Sistemu i obima finansijskih transakcija navodimo da je u 2006. godini Javni servis BiH fakturisao RTV FBiH iznos od 7.885.147,88 KM, prvenstveno za korištenje tehničkih i kardovskih resursa, dok je RTV FBiH fakturisala Javnom servisu BiH iznos od 1.634.506 KM. Ove usluge su fakturisane na bazi Cjenovnika međusobnih usluga i Protokola o procedurama, rokovima naručivanja, fakturisanja i plaćanja usluga Javnog servisa i RTV FBiH. Cjenovnik, po nama, treba preispitati sa stanovišta ispravnosti formiranja cijena usluga i obračuna troškova (isti ne sadrži kalkulacije planskih i stvarnih cijena koštanja), zbog čega i finansijske transakcije po ovom osnovu nije moguće procijeniti realnim. Uočili smo da se Društvu fakturišu troškovi usluga tehničkih resursa, a istovremeno i troškovi amortizacije po osnovu korištenja opreme, što je šire pojašnjeno u tački 5.7.2.

5.3 Upravljanje i rukovođenje

Organ upravljanja je Upravni odbor za emitovanje Radio–Televizije Federacije Bosne i Hercegovine, koji je imenovan Privremenom odlukom agenta Visokog predstavnika za RTV sistem 15.08.2003. godine, od kada isti nije mijenjan. Ovom Odlukom su imenovana upravna tijela i za ostale emitere na nivou sistema. Odlukom su definisane nadležnosti upravnih tijela u pogledu nadzora rada javnih emitera i date su ovlasti da: imenuju i razrješavaju direktore javnih emitera ili generalnog direktora, da rade u svojstvu poslodavca direktoru, da odobravaju prijedlog godišnjeg Plana i godišnji finansijski plan emitera, da određuju strateške ciljeve za direktore javnih emitera ili generalne direktore, da nadgledaju vršenje dužnosti direktora, da odobravaju troškove i iznose za različite svrhe koji

premašuju 100.000 KM. Navedenom Odlukom su imenovana 4 člana Upravnog odbora, koji su istovremeno članovi Upravnog odbora Javnog Radio – televizijskog sistema BiH, kojeg čini 12 članova.

Parlament FBiH nije imenovao članove Upravnog odbora prema Zakonu o RTV FBiH iz 2002. godine, a koji bi trebao da se sastoji od 9 članova.

U toku 2006. godine održano je 11 sjednica Upravnog odbora, na kojima se pored ostalog raspravljalo o načinu raspodjele RTV takse, Izvještaju o poslovanju Društva za 2005. godinu (sa prijedlogom mjera za saniranje negativnog finasijskog rezultata u 2005. godini), prijedlogu finasijskog Plana za 2006. godinu, usvajanje Izvještaja o popisu za 2005. godinu, davanju saglasnosti za nove programske sadržaje, davanju saglasnosti za kupovinu određenih programskih paketa i koprodukciju, verifikacija Cjenovnika usluga između Javnog servisa BiH i RTV FBiH, kao i usvajanje Protokola o utvrđivanju ukupnih iznosa međusobnih potraživanja između Javnog servisa BiH i RTV FBiH, verifikacija programskih projekata RTV FBiH, izbor Generalnog direktora, razmatranje marketinškog plana za 2007. godinu.

Upravni odbor RTV FBiH je razmatrao pitanje neusklađenosti entitetskog zakona i zauzeo stav da je u interesu RTV FBiH da se što prije Zakon o RTV FBiH uskladi sa Zakonom o javnom RTV sistemu i da dođe do uspostave Korporacije. O istom se raspravljalo na sjednicama Upravnog odbora Javnog RTV sistema BiH.

Odlukom Upravnog odbora RTV FBiH imenovan je Generalni direktor počev od 12.10.2006. godine do isteka mandata u skladu sa Zakonom.

Iz naprijed iznesenog, vidljivo je da nije završen proces donošenja zakonske regulative na federalnom nivou, ali isto tako nije osnovana zajednička Korporacija, koja bi prema usvojenom Zakonu, trebala obavljati upravljačke poslove djelatnosti čime bi se racionalizirali troškovi poslovanja svih emitera.

Slijedom toga, Društvo nije izvršilo usklađivanje sa Zakonom o javnim preduzećima.

Revizijom smo uočili da je Generalnom direktoru dato u 2003. godini ovlaštenje od strane Upravnog odbora »za zastupanje u unutarnjem i vanjsko trgovinskom prometu do iznosa od 100.000 KM«. Dato ovlaštenje nije precizno i ne pojašnjava uopće šta obuhvata navedeni iznos. Analizom zaključenih ugovora utvrdili smo da je u 2004. godini sklopljen osnovni ugovor neznatno manji od 100.000 KM i da je od tada zaključno sa 2006. godinom sklopljeno 7 aneksa (od čega 3 u 2006. godini) u pojedinačnim iznosima od 98.698 KM, uvećano za porez na dodanu vrijednost od 17%. Za zaključivanje pojedinačnih aneksa nisu tražene saglasnosti od Upravnog odbora, iako se u momentu potpisivanja ugovora znalo da je ukupna obaveza sa porezom veća od 100.000 KM.

Tokom revidirane godine, naplata potraživanja putem kompenzacija, cesija i asignacija je izvršena u ukupnom iznosu od 6.631.183 KM bez traženja pisanog ovlaštenja Upravnog odbora. Važno je napomenuti da ovakvim načinom naplate potraživanja, nisu kompenzirana potraživanja po osnovu RTV takse, već potraživanja po osnovu ostalih vrsta usluga koje pruža Društvo.

Preporučujemo:

Potrebno je izvršiti zakonsko usaglašavanje (u dijelu finansiranja, formiranja zajedničkih organa), što je obaveza Parlamenta FBiH i organa upravljanja kako bi se stvorio zakonski okvir za poslovanje.

Parlament FBiH treba da imenuje Upravni odbor u skladu sa članom 32. Zakona o RTV FBiH.

Smatramo da Privremeni Upravni odbor treba da preispita ranije dato ovlaštenje Generalnom direktoru i precizira uslove zaduživanja. Pored toga, Odluka bi treba sadržavati obavezu izvještavanja Upravnog odbora o svim sklopljenim ugovorima.

Potrebno je da Uprava u narednom periodu, za zaključene kompenzacije, cesije i asignacije, osigura pisana ovlaštenja Upravnog odbora u skladu sa članom 42. Zakona o javnim preduzećima.

5.4 Finansijski plan, planiranje poslovnih aktivnosti i izvršenje Plana

Iako je u nadležnosti rukovodnih organa, Društvo nije donijelo na vrijeme Plan poslovanja za 2006. godinu, već je 29.12.2005. godine Upravni odbor Društva donio Odluku o privremenom finansiranju za I kvartal 2006. godine. Plan poslovanja priprema Uprava Društva, a Odluku o utvrđivanju finansijskog plana RTV FBiH za 2006. godinu je donio Upravni odbor 28.07.2006. godine. Iz navedenog je uočljivo da II kvartal nije bio pokriven Planom poslovanja.

Kašnjenje u donošenju Plana, Uprava obrazlaže slijedećim razlozima: nepostajanje zajedničkih instrukcija za izradu Plana, kao i činjenicom da nije formirana Korporacija sistema i Kuća prodaje, što je predviđeno Zakonom o javnom RTV sistemu. Tu se prije svega misli na raspodjelu marketinških prihoda, koja nije provedena u skladu sa Zakonom, zbog neuspostavljenih organa upravljanja unutar Javnog RTV sistema.

Društvo nema uputstava, smjernica i procedura kojima je ureden proces planiranja poslovanja i potrebnih pokazatelja za ostvarenje istog.

Osnov za izradu Plana Društva su bili očekivani prilivi po osnovu RTV takse i marketinških aktivnosti, programski dio sa troškovnikom i projekcija budžeta sektora, odjela i radnih jedinica unutar Društva.

Finansijski pokazatelji uspješnosti poslovanja su ostvareni i planirani kao što slijedi:

	Planirano 2006	Ostvareno 2006	Ostvareno 2005
Ukupni prihodi	27.410.600	32.277.989	38.688.882
Ukupni rashodi	27.410.600	31.823.434	39.454.941
Bruto dobit	0	454.555	-766.059

Prihodi su ostvareni u odnosu na plan sa porastom 17,8%, ali su i rashodi rasli za 16,1%.

Kod rashoda analitički posmatrano najveći porast su imali troškovi reklame i propagande za 147%, troškovi prava prijenosa događaja iz inostranstva za 61%, troškovi prava emitovanja snimljenog programa - licence za 353%, troškovi Prijenosa i emitiranja programa (PEP) za 17% i neposredni rashodi za 64%. Navedeni podaci ukazuju na nerealno planiranje, te slabost upravljačke funkcije u kontrolisanju troškova.

Ne prati se mjesečni prikaz priliva i odliva sredstava sa preostalim raspoloživim sredstvima (cash flow) kao osnova za vođenje finansijske politike Uprave Društva. Plan ne sadrži informacije o načinu izmirenja obaveza, a iste su sa krajem 2005. godine iznosile 22,2 miliona KM.

Planom rada i poslovanja za 2006. godinu nije planiran ukupan broj uposlenih u Društvu.

Plan se treba unaprijed pripremiti i usvojiti kako bi se ostvarili finansijski i poslovni ciljevi. Realnim planiranjem poboljšava se upravljanje, predviđaju se problemi, koordiniraju aktivnosti i vrši ocjena uspješnosti poslovanja.

Planiranje po našem mišljenju zahtijeva veći angažman počev od Javnog sistema, koji bi trebao donijeti zajedničke instrukcije članicama sistema, čime bi se stvorile pretpostavke za efikasniji rad Društva.

Izvještaj o poslovanju za 2006. godinu je usvojen 13.04.2007. godine na sjednici Upravnog odbora.

Uočene slabosti u izvještavanju o poslovanju ogledaju se u nepostojanju adekvatnog praćenja troškova po emisijama. Ne može se vidjeti sa kojim procentom ukupnih rashoda je realizovan određeni program iako postoji programski troškovnik po emisijama. Neadekvatno praćenje troškova prema nosiocu troška je posljedica neodgovarajuće informatičke podrške. Na nivou Sistema je doniran software od međunarodnih organizacija rađen prema modelu BBC-a, ali koji nije u funkciji za navedeni segment.

Preporučujemo:

Potrebno je da se Plan pripremi i usvoji na vrijeme, što je propisano Zakonom, a obaveza Uprave. Kako bi Plan predstavljao osnov poslovnih aktivnosti Društva, potrebno je da se izradi Plana pristupi realno i sveobuhvatno uključujući potrebne informacije za realizaciju istog.

Da se organizuje planska funkcija na način da može pružati kvalitetne i cjelovite informacije kako Upravi tako i organima upravljanja sa ciljem ispunjavanja ciljeva poslovanja, praćenja planskih veličina na osnovu kojih bi se mogle poduzimati potrebne aktivnosti.

Izvještavati na način da sve pozicije bilansa stanja i uspjeha sadrže relevantne informacije sa detaljnim obrazloženjem, kako bi Uprava mogla poduzimati odgovarajuće mjere i obezbijediti realno praćenje izvršenja programskog dijela sa finansijskog aspekta.

5.5 Prihodi

U finansijskim izvještajima 2006. godine ukupni prihodi iskazani su u iznosu od 32.277.989 KM, što je manje u odnosu na 2005. godinu za 18,6%.

Osnovni prihodi su prihodi od RTV takse i prihodi po osnovu usluga reklame (marketinga). Obveznici plaćanja RTV takse su domaćinstva i pravna lica koja posjeduju radio ili televizijski prijemnik na teritoriji BiH. Mjesečna RTV taksa u 2006. godini iznosila je 6 KM.

Prema zabilješkama uz finansijske izvještaje za 2006. godinu:

- Prihodi od RTV takse se priznaju i evidentiraju po osnovu fakturisane RTV takse koja se koriguje za iznos nenaplaćenog iznosa uvećanog za procjenu nenaplativih potraživanja.
- Procedure evidentiranja i iskazivanja fakturisane i naplaćene RTV takse, knjigovodstvena dokumentacija, rokovi i nosioci poslova, utvrđeni su Zakonom o JSRTVBiH, Zakonom o RTVFBiH, ugovorom između RTVFBiH, druga dva javna servisa RTVBiH (BHRT-e i RTRS-e) i telekom operatera (Telekom BiH, Telekom RS-a i HT Mostar i Odlukom emitera o djelatnosti sopstvene službe naplate RTV takse).
- Prihodi od marketinških usluga i ostalih usluga se priznaju i evidentiraju po osnovu fakturisane vrijednosti, isključujući porez na dodanu vrijednost i odobrene popuste utvrđene Cjenovnikom marketing usluga emitera JRTVSBiH.

Struktura ostvarenih prihoda je slijedeća:

Opis	2006. god.	2005. god.
Prihodi od osnovne aktivnosti	30.240.315	38.688.882
Prihodi od finansiranja	25.378	13.443
Prihodi od donacija	-	56.991
Ostali prihodi	2.009.652	893.810
Vanredni prihodi	2.644	10.003
Ukupni prihodi	32.277.989	39.663.129

Po osnovu prihoda od RTV takse u 2006. godini je iskazano 15.778.115 KM, što je manje za 34,3% u odnosu na prethodnu godinu. Značajan pad prihoda je posljedica izmjenjenog načina raspodjele prihoda od RTV takse, koji je smanjen sa 58% prikupljenih sredstava na području Federacije BiH na 25 % od ukupno prikupljenih sredstava na Jedinstvenom računu.

Indikativne su značajne razlike u naplati prema različitim mjestima naplate, obzirom da se sva sredstva prikupljaju na Jedinstvenom računu i raspodjeljuju prema zakonski utvrđenim procentima, što je vidljivo iz slijedeće tabele:

Naplata vršena u	Fakturisano	Naplaćeno	Procent naplate
BH Telekom	31.473.918	25.371.366	80,6
HT Mostar	7.816.608	2.215.620	28,3
Telekom RS	22.696.842	13.972.922	61,6

Naplata potraživanja vršili su i inkasanti, koji su od 143.609 KM fakturisane realizacije naplatili 55.812 KM.

Evidentiranje i naplata RTV takse uređena je slijedećim aktima: Uputstvom za realizaciju Ugovora o naplati RTV takse; Ugovorom o naplati RTV takse potpisanim 18.11.2005. godine između sva tri javna emitera i telekom operatera prema kojem se javni emiteri obavezuju da će svakom Telekom operateru mjesečno isplaćivati naknadu u visini od 4%, od naplaćenog prihoda za RTV taksu u omjeru: JS BiH-50%, RTV FBiH-25%, RTRS-25%, Odlukom o otvaranju Jedinstvenog računa za uplatu sredstava od RTV takse od 14.10.2005. godine.

Društvo je krajem godine procjenjivalo naplatu svojih potraživanja i pritjecanje ekonomskih koristi od istih, te je po osnovu te procjene korigovalo prihode za 20% od fakturisane realizacije, što je u skladu sa računovodstvenim propisima.

Prihodi po osnovu usluga reklame (marketinga) su iskazani u iznosu od 11.588.880 KM i u odnosu na 2005. godinu su manji za 4%. Prihodi po osnovu marketinga nisu uplaćivani niti raspoređeni na način kako je to propisano, jer nisu formirane Korporacija i Kuća prodaje koja bi provodila marketinške aktivnosti jedinstveno na nivou Javnog radio-televizijskog sistema u Bosni i Hercegovini i da entitetski zakon (Zakon o RTV FBiH) nije donesen. Prihodi od marketinga ostvareni su radom i djelovanjem uposlenih u RTV FBiH, kao i zbog značajne gledanosti programa RTV FBiH, tako da postoji potražnja za uslugama reklame. Na sjednicama Upravnog odbora su izneseni stavovi da bi dosadašnji način raspodjele sredstava za marketing trebalo zadržati do formiranja Korporacije ili najdalje 45 dana od konstituiranja Kuće prodaje. Ovaj problem je razmatran i na sjednici Upravnog odbora Javnog RTV sistema.

Kao osnov fakturisanja predložen nam je Cjenovnik usluga oglašavanja i sponzorstva s opštim uslovima za RTV FBiH, RTV BiH i RTV RS.

Usluge reklamiranja se uglavnom pružaju za 2 grupe klijenata: Direktni oglašivači i Agencije za medije.

Uvidom u dokumentaciju, utvrđeno je da se prilikom fakturisanja primjenjuju odredbe ugovora i utvrđene cijene, ali je uočljivo da se kod fakturisanja usluga agencijama za medije odobravaju značajni popusti koji se kreću i do 68%, što je predviđeno Cjenovnikom i ugovorom, ali znatno umanjuje cijenu usluga i pritjecanje ekonomskih koristi u Društvo. U slučajevima kada se reklamiranje vrši za direktne oglašivače, popusti se kreću do 26%.

U okviru ostalih prihoda najznačajnije stavke predstavljaju otpis obaveza prema Javnom servisu u iznosu od 575.000 KM i otpis obaveza za kamate u iznosu od 877.650 KM. Ovo su obračunske kategorije jer nema priliva, ali ni odliva sredstava.

Preporučujemo:

Da Društvo donese računovodstvene politike u pogledu priznavanja prihoda od RTV takse koje će biti usaglašene na nivou Sistema.

Da se u okviru RTV FBiH i Javnog servisa, redovno analizira stepen naplate i poduzimaju aktivnosti kako bi se poboljšao stepen naplate.

Nastaviti aktivnosti oko uspostavljanja Korporacije kao upravljačke strukture i Kuće prodaje kojom bi se rukovalo oglašavanje jedinstveno na nivou Sistema.

5.6 Potraživanja

5.6.1 Potraživanja od prodaje

Od ukupnih potraživanja najznačajnija su redovna potraživanja po osnovu prodaje marketinških usluga i fakturisane RTV takse i iznose 11.151.864 KM.

Potraživanja se priznaju u bilansu stanja na osnovu ispostavljenih faktura o marketinškom oglašavanju i ispostavljenih faktura za RTV taksu na području Federacije BiH. Pored toga u bilansima se priznaju potraživanja pripadajućeg dijela (25%) RTV takse fakturisane na području Republike Srpske. Osnov za priznavanje ovih potraživanja su mjesečni pregledi o fakturisanju i naplaćenju realizaciji po operaterima.

Proveli smo reviziju potraživanja od prodaje i utvrdili slijedeće:

- da Uprava Društva nema svoje politike vezane za potraživanja po osnovu marketinškog oglašavanja i RTV takse, kao ni uređen proces prijensa na sporna potraživanja, ispravke potraživanja i otpisa i poduzimanja potrebnih mjera za naplatu, iako se radi o najznačajnijem pritjecanju ekonomske koristi u Društvo.
Redovna potraživanja iskazana su u iznosu od 14.282.686 KM, za koja se očekuje da će biti naplaćena u periodu do 12 mjeseci, a na sumnjivim i spornim potraživanjima nalazi se iznos od 2.561.445 KM. U navedenom iznosu redovnih potraživanja ima čak 4.858.075 KM potraživanja starijih od godinu dana, a da pritom nema procjene izvjesnosti naplate.
Društvo je u 2006. godini izvršilo ispravku potraživanja za RTV taksu iz 2006. godine u iznosu od 3.155.623 KM, po osnovu čega su povećani troškovi poslovanja za taj iznos.
Posljedica neuređenog procesa prijensa na sumnjiva i sporna potraživanja, ispravke potraživanja, otpisa kao i nepoduzimanje potrebnih mjera, može dovesti da se propuste rokovi utuženja čime potraživanja postaju zastarjela i nepovratno izgubljena.
- revizijom uporednih pokazatelja ispravke potraživanja prethodne i revidirane godine, je utvrđeno da je u 2005. godini izvršena ispravka potraživanja od kupaca za RTV taksu u ukupnom iznosu od 9.045.860 KM, a da ista nije iskazana u početnim saldima potraživanja i ispravke potraživanja u 2006. godini. Kontrolom provedenog postupka utvrdili smo da su potraživanja potpuno isknjižena iz poslovnih knjiga Društva, a da za to nema odgovarajuće popratne dokumentacije iz koje bi se mogli vidjeti razlozi otpisa i Odluke organa upravljanja o prihvatanju takvog otpisa.
Posljedica provedenog postupka evidentiranja na finansijske izvještaje, je da su za navedeni iznos umanjena potraživanja i ispravka potraživanja.
- da su redovna potraživanja od RTV takse od pravnih lica knjigovodstveno nepravilno iskazana za iznos od 529.476 KM. Navedeni iznos se prenosi iz ranijih perioda kao neraščišćene pozicije, za koja odgovorna lica nisu mogla dati obrazloženje niti dokumentovati iste.
- izvršen je u 2006. godini otpis potraživanja u iznosu od 135.490 KM bez Odluke organa upravljanja. Potraživanja su otpisana iz knjigovodstvenih evidencija na osnovu Elaborata

Centralne popisne komisije i Odluke generalnog direktora Društva br. 4110-03/116 od 12.02.2007. godine. Navedenom Odlukom je utvrđeno da navedena potraživanja iz ranijih godina terete rashode poslovanja u 2006. godini, a ne da se otpisuju. Od navedenih potraživanja nije utuženo 56.732 KM, niti je za isti iznos uvećana poreska osnovica u Poreznom bilansu.

Pregled potraživanja od prodaje:

Opis	2006. god.	2005. god.
Redovna potraživanja	14.282.686	7.808.954
Sumnjiva i sporna potraživanja	2.561.445	3.241.916
Ispravka vrijednosti potraživanja	(3.155.623)	(-)
Stanje 31.12.2006.	13.688.508	11.050.870

Promjene koje su se desile na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja tokom 2006. godine, odnose se na izvršene naplate kupaca u iznosu od 680.471 KM i povećanje za 37.642 KM, što je prijenos sa redovnih na sumnjiva i sporna potraživanja.

Promjene u ispravci vrijednosti potraživanja tokom 2006. godine su:

Opis	2006. god.	2005. god.
Stanje 01.01.2006 godine	0	0
Povećanje ispr. vrijednosti potraživanja	3.155.623	9.045.860
Smanjenje ispravke potraživanja	0	9.045.860
Stanje 31.12.2006. godine	3.155.623	0

Povećanje ispravke vrijednosti u 2006. godini izvršeno je na osnovu Odluke Upravnog odbora od 06.03.2007. godine, za RTV taksu u visini 20% fakturisane realizacije. Naime, Uprava je procijenila da od fakturisane realizacije neće biti naplaćeno 20%. Procjena je urađena na osnovu kontinuiranog praćenja fakturisane i naplaćene realizacije kao i na osnovu svih postojećih okolnosti koje mogu uticati na naplativost odnosno nemogućnost naplate.

Starosna struktura redovnih potraživanja sa 31.12.2006. godine je slijedeća:

Ročnost	Marketing usluga u KM	RTV taksa u KM
Do 15 dana	2.678.754	-
Do 30 dana	941.774	-
Od 30 do 90 dana	317.152	239.249
Od 90 do 180 dana	103.709	333.530
Od 180 do 360 dana	137.248	616.552
Od 1 do 3 godine	613.670	4.236.903
Preko 3 godine	7.502	-
U K U P N O.	4.799.809	5.426.234

Uprava ne raspolaže sa informacijom o roku dospelosti plaćanja ukupnih potraživanja po osnovu RTV takse, niti ima softverskih rješenja.

5.6.2 Ostala potraživanja

Revizijom ovih potraživanja utvrdili smo:

- Na poziciji ostalih kratkoročnih potraživanja iskazan je iznos od 452.415 KM, a odnosi se na potraživanja od kantonalnih Zavoda za zdravstveno osiguranje po osnovu neto naknada bolovanja preko 42 dana i doprinosa. Ova potraživanja su nastala u periodu od 2002.-2005.

godine. Društvo je isplaćivalo plaće uposlenim u 2002. i 2003. godini ali nije uplaćivalo doprinose i poreze na iste o čemu postoji zapisnik Porezne uprave. Ne postoje dokazi o usaglašenosti navedenih potraživanja sa Zavodima za zdravstveno osiguranje. S obzirom na period iskazanih potraživanja i neusaglašenost istih, kao i da je pravo naplate ovih potraživanja uslovljeno plaćanjem obaveza za doprinose za zdravstveno osiguranje, ne možemo potvrditi realnost iskazanih potraživanja.

- Iskazana su potraživanja po osnovu akontacija za službena putovanja uposlenim i spoljnim saradnicima na dan 31.12.2006. godine u ukupnom iznosu od 116.960 KM. Na potraživanja preko 30 dana i duže, odnosi se čak 94.155 KM, što ukazuje da nisu poduzimane potrebne mjere na blagovremenom pravdanju ovih akontacija, a posljedica toga je da nisu pravilno iskazani troškovi za ove namjene. Prema propisima, akontacije se moraju pravdati u roku od pet dana po povratka sa službenog putovanja. Zbog navedenog, ova potraživanja ne mogu imati tretman potraživanja, jer se radi o već nastalim troškovima koji nisu iskazani u finansijskim izvještajima.
- Kratkoročna razgraničenja u iznosu od 549.232 KM knjigovodstveno su nepravilno iskazana na potraživanjima, a trebala su biti evidentirana na nematerijalnim pravima u skladu sa MRS 38 Nematerijalna sredstva, jer se radi o ugovorima sa neograničenim pravima korištenja.

Iz svega naprijed navedenog, ukazujemo da Uprava Društva treba da raspolaze sa informacijama o ukupnim potraživanjima kao i zbog čega su prenijeta na sumnjiva i sporna, zbog čega su izvršene ispravke i najbitnije da li su poduzete potrebne radnje od strane uposlenih da se dođe do naplate istih. Zbog značaja informisanja o potraživanjima navodimo visinu potraživanja iz knjigovodstvenih evidencija sa 31.12.2006. godine koja iznose 16.844.131 KM (redovna i sumnjiva), što je značajan iznos i predstavlja 55,7% u odnosu na prihod od prodaje 2006. godine.

Preporučujemo:

Da Uprava u cilju zaštite naplate potraživanja usvoji vlastite politike. Kako bi Uprava postigla razumnu sigurnost da se poduzimaju potrebne radnje od strane uposlenih, potrebno je da uredi ove procese, da ih implementira u proces rada i vrši nadzor nad primjenom istih (politika ispravke, otpisa i procjene potraživanja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima). Uvođenje pravila postupanja je obaveza Uprave, pri čemu treba voditi računa o svim okolnostima koje mogu utjecati na mogući gubitak ove imovine.

Da Uprava Društva uradi informaciju sa 31.12.2006. godine o ukupnim potraživanjima i da istu uputi organima upravljanja, koji će o istoj raspraviti i poduzeti potrebne mjere. Informacija treba da obuhvati već izvršene otpise provedene bez odluke organa upravljanja.

Da Uprava poduzme hitne aktivnosti na pravdanju datih putnih akontacija.

Za evidentirana programska razgraničenja sa neograničenim pravima korištenja, izvršiti pravilna knjigovodstvena evidentiranja u skladu sa MRS 38 Nematerijalna sredstva.

5.7 Rashodi

Ukupni troškovi poslovanja u 2006 godini iznosili su 31.823.434 KM.

5.7.1 Troškovi radne snage

Po osnovu plaća i drugih primanja uposlenih isplaćeno je u prethodnoj i revidiranoj godini na ime:

Opis	2006. god.	2005. god.
Bruto plaća	6.818.879	7.074.790
Toplog obroka	511.417	393.756
Prijevoza na posao	140.805	128.676
Regres za godišnji odmor	290.897	18.990
Ostalih davanja	69.742	78.507
Ukupno	7.831.740	7.694.719

Ukupni troškovi uposlenih čine 24,6% ukupnih troškova. Na ime bruto plaća uposlenim isplaćeno je 6.818.879 KM, dok je na ime naknada po osnovu rada (topli obrok, regres, prijevoz i ostale naknade) isplaćeno 1.012.861 KM. Prosječna isplaćena mjesečna neto plaća po uposleniku iznosila je 862 KM.

Na dan 01.01.2006. godine u Društvu je bilo uposleno 393 djelatnika, a na dan 31.12.2006. godine bilo je uposleno 404 djelatnika.

Revizijom troškova radne snage utvrdili smo:

- Da Društvo nema uređen sistem obračuna i isplate plaća, jer nema usvojen Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta dok usvojeni Pravilnik o plaćama i drugim ličnim primanjima RTV FBiH iz 2001. godine ne sadrži koeficijente za obračun plaća.** Sadašnji ugovori o radu nisu usklađeni sa članom 21. stav 8. Zakona o radu jer ne sadrže koeficijent za obračun kao ni način obračuna plaće. Isplata plaća se vršila na način da je generalni direktor donosio za svaki mjesec Odluku o raspodjeli mase sredstava za isplatu plaća bez obrazloženja na osnovu kojih parametara je određena masa sredstava. Nema dokumentacione osnove kako i na koji način je masa sredstava raspoređena na uposlenike. Obrazloženje odgovornih osoba s kojima smo kontaktirali, za ovakav način obračuna plaća, je da su korišteni koeficijenti koji su naslijeđeni iz prethodnog pravnog subjekta (RTV BiH) i usvojenog Plana restrukturiranja Javnog RTV sistema koji je usvojen na zajedničkom Upravnom odboru Javnog sistema. U julu i augustu 2006. godine isplaćene su plaće linearno u iznosu od 330 KM, sa obrazloženjem poboljšanja finansijskog poslovanja i postizanja efektivne likvidnosti. Istom Odlukom je odobrena isplata regresa koji nije bio planiran, a isplata je izvršena u visini od 70% prosječne plaće za juni 2006. godine prema pojedinačnim plaćama uposlenika. **Revizorski tim ne može procijeniti pravilnost obračuna plaća zbog nepostojanja akata kojima se uređuju ovi procesi.**
- Da je izvršen obračun i isplata stimulacija pojedinim uposlenicima ukupno 82.895 KM, a da iste nisu predviđene aktima Društva.** Isplate su vršene prema spiskovima koji nisu bili ovjereni od strane ovlaštenih osoba. Za navedene isplate nisu donesena pojedinačna rješenja o visini stimulacije niti ima pisanog obrazloženja za date stimulacije.
- Da su izvršene isplate u iznosu od 35.250 KM (sa pripadajućim porezom), što se odnosi na nagrade uposlenicima za ostvarene nadprosječne rezultate u radu, doprinos u razvoju RTV FBiH, za izuzetno angažovanje na pripremi prijedloga sudskih izvršenja i rad u komisiji za popis za 2005. godinu, a iskazane su na poziciji regresa. Isplate su vršene prema pojedinačnim odlukama generalnog direktora u kojima nije obrazložen pojedinačan doprinos radnika kako se zahtijeva članom 50. Pravilnika o plaćama i drugim ličnim primanjima RTV FBiH, iako se na isti poziva kod donošenja odluka.

Naknada za topli obrok uposlenim je isplaćena u iznosu od 511.417 KM. Visina naknade je utvrđena Odlukom Generalnog direktora u iznosu od 5 KM dnevno po uposlenom. Naknada na ime regresa je isplaćena u iznosu od 255.647 KM.

5.7.2 Ostali troškovi i rashodi

Na ime ovih troškova i rashoda u 2006. godini je iskazano ukupno 23.991.694 KM.

Utvdili smo sljedeće:

- U toku 2006. godine priznato je na ime troškova autorskih honorara ukupno 1.465.157 KM. Osnov za obračun ovih troškova je Pravilnik o autorskim i izvođačkim pravima kojim su uređeni odnosi u korištenju autorskih djela, doprinosa i izvođenja umjetnika izvođača u obavljanju djelatnosti u Društvu. Autorski honorari su obračunavani na osnovu Cjenovnika autorskih i izvođačkih honorara i naknada za ostalu programsku saradnju. Obzirom da je Pravilnik o autorskim i izvođačkim pravima usvojio Upravni odbor i da po ovom osnovu nastaju značajni troškovi koji podrazumijevaju odliv sredstava iz Društva, bilo bi potrebno da se uvede i sistem izvještavanja Upravnog odbora o nastajanju istih što bi značilo i kontrolu ovih troškova.
- Na ime troškova nabavki gotovih programa potrošeno je ukupno 2.966.339 KM. Na navedenoj poziciji su evidentirani troškovi nabavke programa od nezavisnih producerskih agencija. Od ovog iznosa se na nabavku gotovih programa u 2006. godini odnosi 2.182.967 KM. U 2006. godini promijenjena je politika iskazivanja ovih troškova bez zvanično usvojene nove politike i obrazloženja kako će se ista odraziti na finansijske izvještaje, što se zahtijeva Međunarodnim računovodstvenim standardima. Primjenjena politika je imala značajnog uticaja na iskazivanje troškova u finansijskim izvještajima. Naime, utvrdili smo da su u prethodnim godinama vršena razgraničenja ovih troškova na period od tri godine, dok su u 2006. godini terećeni troškovi poslovanja u cjelokupnom iznosu.
- Na troškovima zakupa iskazan je iznos od 1.094.007 KM, što predstavlja obračunatu amortizaciju za korištenje tehničkih resursa, prostora i opreme. Obračun amortizacije je vršen prema usvojenom Cjenovniku međusobnih usluga između Javnog RTV servisa BiH i RTV FBiH, gdje je utvrđeno da od ukupno obračunate amortizacije Javnog RTV servisa, 40% se fakturiše RTV FBiH, a 60 % je trošak Javnog RTV servisa. Za navedeni iznos troškova bilo je potrebno izvršiti konačan obračun kako je predviđeno Cjenovnikom, što nije urađeno, zbog čega konačni troškovi amortizacije mogu odstupati od iskazanog iznosa. Od ukupnog iznosa amortizacije, Cjenovnikom je utvrđeno da se 70% koristi za nabavku osnovnih sredstava u skladu sa Planom nabavki, koji nije donesen a nije ni formirana zajednička Komisija.
- Na poziciji troškova osiguranja zaposlenika evidentiran je iznos od 40.706 KM, a koji se odnosi na premije osiguranja nastale prema Ugovoru sa «Sunce osiguranjem». Predmet navedenog ugovora je osiguranje uposlenika Društva, za šta nije provedena procedura izbora najpovoljnijeg ponuđača. Detaljnije pojašnjenje vezano za proceduru izbora najpovoljnijeg ponuđača dato je u poglavlju 5.8.
- Putni troškovi u zemlji i inostranstvu iznosili su 816.024 KM. **Revizijom smo utvrdili da se putni nalozi na pravdaju u roku od pet dana od dana povratka sa službenog putovanja kao i da se ne podnose pismeni izvještaji što je propisano članom 41. Pravilnika o platama i drugim ličnim primanjima radnika Društva.**
- Na poziciji rashoda iz ranijih godina iskazan je iznos od 225.890 KM. Na bazi uzorka, pronašli smo fakture iz 2003. godine od MD «International» u iznosu od 22.680 KM i 29.970 KM na ime licencnog prava emitovanja Engleske premijer lige. Navedene fakture nisu bile predate u knjigovodstvo, zbog čega su evidentirane u revidiranoj godini, što je pokazatelj slabosti sistema interne kontrole.
- Rashodi od kamata su iskazani u iznosu od 169.792 KM i najvećim dijelom se odnose na kamate po sudskoj presudi, po kojoj je Društvo bilo dužno platiti kamate «SINE QUA NON» na ime izgubljenog spora za mala autorska prava. **Navedeni troškovi bi trebali biti osnov za ozbiljnu raspravu o zaduživanju Društva i posljedicama koje mogu nastati zbog neblagovremenih plaćanja.**
- Na poziciji troškova provizije naplate RTV takse iskazan je iznos 441.630 KM, a odnosi se na plaćanje provizije telekom operaterima, za usluge naplate RTV takse. Provizija od 4 %, od naplaćenog prihoda, je prihvaćena Ugovorom o naplati RTV takse sklopljenom između sva tri telekom operatera i tri javna emitera dana 22.11.2005. godine.
- Da su iskazani troškovi u iznosu od 21.228 KM, koji se odnose na refundaciju bruto plaća za 1 uposlenog Zavoda za zdravstvenu zaštitu radnika u saobraćaju, koje plaća RTV FBiH vezanog za korištenje zdravstvenih usluga od Zavoda. Obzirom da su troškovi zdravstvenog osiguranja

uređeni posebnim propisima, mislimo da je potrebno da se sklopljeni ugovor za ove usluge preispita, jer se radi o dodatnim troškovima za zdravstveno osiguranje zbog čega je upitno da li su to troškovi poslovanja Društva.

Preporučujemo:

Urediti područje radnih odnosa koji podrazumijeva sistematizaciju radnih mjesta, obračun i isplatu plaća donošenjem odgovarajućih akata u skladu sa instrukcijama nadležnog organa u sistemu.

Uskladiti Ugovore o radu prema Zakonu o radu, tako da ugovori sadržavaju koeficijente za obračun plaće.

Potrebno je razraditi obračun stimulacija koje će se zasnivati na stvarnom doprinosu uposlenika, kvalitetu i zalaganju u radu, sa prethodnom pismenom ocjenom rukovodioca.

Urediti segment nabavke gotovih programa vlastitim Računovodstvenim politikama.

Preispitati postojeći Cjenovnik međusobnih usluga, koji treba da bude zasnovan na realnoj kalkulaciji troškova. Izvršiti korekcije po konačnom obračunu amortizacije za troškove amortizacije TV tehničkih resursa, radio-tehničkih resursa, upravljanja imovinom i investicijama, IT tehnologije kao i poduzeti aktivnosti na donošenju Plana nabavki i formiranju zajedničke komisije sa Javnim RTV servisom.

Izvršiti kontrolu nad izdacima za službeno putovanje i priznavati izdatke za službena putovanja kako je propisano internim aktom Društva.

5.8 Usaglašenost javnih nabavki sa propisima

Cilj revizije ovog procesa bio je uvjeriti se da li je Uprava u postupcima nabavke postigla najefikasniji način korištenja javnih sredstava s obzirom na svrhu i predmet javnih nabavki kao i da li su provedeni svi postupci i procedure predviđeni Zakonom o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine.

Od primjene Zakona o javnim nabavkama u BiH izuzeti su ugovori koji za predmet imaju pribavljanje, razvoj, produkciju i koprodukciju programa za radio i televizijsko emitiranje a prema članu 2. stav 10 Aneks II. dio C Zakona.

Društvo je u maju 2005. godine donijelo interni akt koji reguliše proces izbora najpovoljnijeg ponuđača.

Budući da Javni servis fakturiše Društvu značajan iznos troškova, za što je osnova Cjenovnik, procedura izbora najpovoljnijeg ponuđača za te vrste troškova se vršila na nivou sistema. Primjer za to je izbor revizorske kuće za reviziju finansijskih izvještaja 2005. godine i revizije specijalne namjene-kontrola naplate RTV takse koju je vršila zajednička komisija sva tri emitera.

Ukupna vrijednost pregledanih nabavki je 168.026 KM, što je 100% vrijednosti ugovora, realizovanih u 2006. godini. Pregledali smo poštivanje procedura izvršenih nabavki kod slijedećih ugovora: nabavka repetitora u iznosu od 15.525 KM, nabavka traka za snimanje i emitovanje TV programa u iznosu od 67.795 KM, osiguranje zaposlenika u iznosu od 40.706 KM i nabavka automobila u iznosu od 44.000 KM.

Utvdili smo da:

- Društvo nije donijelo Plan nabavki niti su u Odlukama o pokretanju postupka nabavki navedeni vrijednosni razredi što se zahtijeva članom 6. Zakona o javnim nabavkama u BiH.
- Kod provedenih nabavki, u Obavijesti o nabavci nisu objavljeni podkriteriji kod «ekonomski najpovoljnije ponude» a što se zahtijeva članom 11. Uputstva o primjeni Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine. Kriteriji su dati samo u tenderskoj dokumentaciji.

- o Za nabavku kancelarijskog materijala u 2006. godini nije provedena procedura izbora najpovoljnijeg ponuđača.

Na osnovu pregleda izvršenih nabavki koje imaju karakter rashoda i izdataka, provedena je procedura, ali uz određene slabosti, te kao primjere navodimo:

- u slučaju nabavke traka za snimanje i emitovanje TV programa u iznosu od 67.795 KM, ponuđač sa kojim je zaključen ugovor nije dostavio garanciju za dobro izvršenje posla u iznosu od 2% a koja se tražila u tenderskoj dokumentaciji.
- kod ugovaranja osiguranja za 2006. godinu, nije provedena procedura izbora najpovoljnijeg ponuđača. Ugovor je potpisan sa «Sunce osiguranjem» 15.02.2006. godine, kao nastavak poslovne saradnje iz prethodnih godina kada je navedeni ponuđač izabran kao najpovoljniji prema tada važećoj Uredbi o postupku nabavke roba, vršenju usluga i ustupanju radova.
- u slučaju nabavke automobila u iznosu od 44.000 KM, upućen je ponuđačima zahtjev za dostavljanje ponuda a trebao se primijeniti otvoreni postupak. Nije sačinjen Zapisnik o procjeni ponuda, kojim bi se potvrdio izbor najpovoljnijeg ponuđača.

Društvo je u 2006. godini podnosilo Izvještaj o nabavkama nadležnom organu, što je predviđeno članom 41. Zakona o javnim nabavkama.

Preporučujemo:

Obzirom na obaveznost primjene Zakona o javnim nabavkama u BiH, Uprava Društva bi trebala ažurirati postojeće procedure vezano za određivanje vrijednosnih razreda (kroz Plan nabavki), otvaranje i procjenu ponuda i osigurati dosljednu primjenu Zakona o javnim nabavkama u BiH i internog akta.

Donijeti Plan nabavki kao polazni osnov za pokretanje procedura izbora ponuđača.

5.9 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima na dan 31.12.2006. godine, Društvo je objavilo da raspolaže sa stalnim sredstvima u sadašnjoj vrijednosti od 6.387.695 KM, od čega u nematerijalnim sredstvima u pripremi 2.476.298 KM, nematerijalnim pravima na tuđim sredstvima (licence) 3.096.815 KM te oprema 803.849 KM. Promjene koje su se dešavale, tokom revidirane godine su:

Opis	Nematerijalna stalna sredstva	Gradevine	Oprema	Oprema u pripremi	Ostalo (kreditni)	Ukupno
Nabavna vrijednost						
Stanje 01.01.2006.g.	4.489.724	1.038	2.197.362	71.408	3.906	6.763.438
Povećanje tokom godine	5.239.321		252.129	1.809.263		7.300.713
Smanjenje tokom godine	3.176.693		49.890	1.873.813	1.013	5.101.409
Stanje 31.12.2006.god.	6.552.352	1.038	2.399.601	6.858	2.893	8.962.742
Akumulirana amortizacija						
Stanje 01.01.2006	608.492	37	1.333.981			1.942.510
Amortizacija za 2006.	890.740	19	309.081			1.199.840
Otuđenja, rashodovanja,	519.993		47.310			567.303
Stanje 31.12.2006.god	979.239	56	1.595.752			2.575.047
Neto knjigovodstvena vrijednost						
Stanje 31.12.2006.god	5.573.113	982	803.849	6.858	2.893	6.387.695
Stanje 31.12.2005.god	3.881.232	1.001	863.381	71.408	3.906	4.820.928

Najznačajnije promjene dešavale su se na nematerijalnoj imovini. Nabavljeni program (otkup licencnih prava emitiranja) otpisuje se pri prvom emitovanju u visini od 100%, osim u slučaju kod ugovorene licence, koja omogućava dva i više emitovanja, otpisivanje (na teret troška u prvoj godini licencnog prava emitovanja) iznosi 20% pri prvom emitovanju, pri drugom i narednom emitovanju po 20%, a pri zadnjem (zavidno od ugovora) emitovanju prava se otpisuju u cijelosti (u visini neotpisanog dijela). Ako je ugovor zaključen na pet godina, stopa otpisa je po 20% godišnje dok se troškovi muzičkih, animiranih, dokumentarnih, sportskih programa, otpisuju kao trošak pri prvom emitovanju.

Obračunata amortizacija za 2006. godinu, iznosi 1.199.841 KM, u čemu je trošak licenci 890.741 KM, opreme 309.081 KM.

Obračun amortizacije opreme vršen je linearnom metodom pojedinačno za svako stalno sredstvo uz primjenu amortizacionih stopa iz Nomenklature stalnih sredstava.

Revizijom je utvrđeno:

- Da Društvo nije donijelo Odluku o određivanju vijeka trajanja stalnih sredstava, stopa amortizacije i razvrstavanju sredstava u sitan inventar, a što se zahtijeva Međunarodnim računovodstvenim standardom 16.
- Da je na poziciji nematerijalnih sredstava u pripremi iskazan iznos od 2.476.298 KM. Evidentiranje je izvršeno na osnovu fakture dobavljača (»Premium film« i »SVRSA«), iako dio ugovorenih filmova i serija, nije stigao u 2006. godini. Obzirom na navedeno, fakture ovih dobavljača nisu mogle biti evidentirane na nematerijalnim sredstvima u pripremi, jer nisu ispunjeni uslovi za dužničko-povjerilački odnos. Posljedica ovoga je da su precijenjena nematerijalna sredstva u pripremi za iznos od 1.707.359 KM. Navedeni ugovori su sklopljeni na osnovu Odluka Upravnog odbora, a uočili smo da je jedan dio ovih prava za emitiranje stranih filmova i serija, otkupljen na licencni period od 12.06.2006. godine do 30.09.2009. godine, što znači da prava teku, a prijem istih nije izvršen.
- Da postoje nedostaci u Elaboratu Centralne popisne komisije: ne postoji komparativni tabelarni pregled knjigovodstvenog stanja i stanja utvrđenog popisom za bilansne pozicije koje su bile predmet popisa (ulaganje u nematerijalna sredstva u pripremi, prava na tuđim sredstvima, mašine i postrojenja, zalihe materijala, obaveze), Komisija nije izvršila usaglašavanje obaveza i potraživanja odnosno dat je pregled dobavljača po starosti dugovanja kao i pregled kupaca po starosti potraživanja, čiji iznosi ne odgovaraju knjigovodstvenom stanju.
- Da je izvršeno rashodovanje TV prava u 2006.godini, kojima je istekao licencni period u ukupnom iznosu od 978.947 KM, za koji iznos su povećani troškovi poslovanja, na osnovu odluka generalnog direktora. Uočili smo slabosti internih kontrola kod praćenja isteka licencnih prava, tako da kod nabavljenih licenci prema ugovoru sklopljenim sa firmom »Studio Moderna« od 20.11.2002. godine, nije praćena realizacija navedenog ugovora, pa je ova licenca rashodovana tek sa 31.12.2006. godine, a licencni period je istekao u novembru 2004. godine. Vrijednost rashoda ove licence iznosila je 34.842 KM. Isto tako, nabavljena licenca za »Kiber djevojku« - dječiji serijski program je rashodovana na dan 31.12.2006. godine u iznosu od 2.930 KM, iako je licencni period istekao 30.06.2004. godine. Navedeni iznosi su povećali rashode poslovanja u revidiranoj godini, umjesto u periodu u koji su pripadali.
- Da Društvo raspolaže arhivskom građom vlastito proizvedenih emisija i emisija nabavljenih od nezavisnih produkcija, koji se u određenom budućem periodu mogu stavljati u programsku funkciju. Zakonom o RTV FBiH („Službene novine FBiH“ br. 40/02) je propisana obaveza organiziranja prikupljanja, čuvanja i arhivska obrada. Zaštita, a korištenje iste propisuje se općim aktom, posao je pokrenut, ali ne i završen.

Preporučujemo:

Uprava Društva je dužna shodno zakonskim propisima zaštititi imovinu Društva, a da bi to mogla raditi neophodno je inventarisanje iste i sravnjenje sa iskazanim stanjem u knjigovodstvenim

evidencijama čime se zapravo potvrđuje da navedenom imovinom Društvo raspolaže, da je koristi i da od iste očekuje koristi u procijenjenom roku.

Ustrojiti jedinstven metod otpisa sa visinom amortizacionih stopa ovisno od trajanja nematerijalnog sredstva, a koje bi se pratile iz odredbi ugovora.

Usvojiti vlastitu odluku o visini stopa amortizacije koja će odražavati vijek korištenja stalnog sredstva.

Urediti procedurama evidentiranje i praćenje otpisa licencnih prava.

5.10 Obaveze i razgraničenja

Struktura obaveza je slijedeća:

	2006.god.	2005.god.
Dugoročni krediti	651.034	651.034
Unaprijed napl. i odloženi prihodi	1.257.728	26.218
Ostala dugoročna razgraničenja	1.150.000	-
Obaveze prema dobavljačima	12.994.210	10.871.055
Obaveze prema radnicima	905.345	1.197.832
Obaveze za autor.honorare i mala aut. prava	2.477.182	2.060.119
Ostale kratkoročne obaveze	5.895.369	6.544.544
Kratkoročna razgraničenja i rezervisanja	58.637	877.650
Obaveze za PDV	433.684	-
UKUPNO:	25.823.189	22.228.452

Obaveze u 2006. godini su u odnosu na 2005. godinu veće za 16,17%. Najveći porast obaveza u odnosu na prethodnu godinu je na dugoročno razgraničenim obavezama 1.150.000 KM. Radi se o neizmirenim obavezama Društva utvrđenim 1. i 2. Odlukom Visokog predstavnika o finansiranju funkcija Javnog servisa BiH od strane RTV FBiH. Navedeni iznos je dio utvrđenih ukupnih obaveza u iznosu od 2.300.000 KM, koje je Javni RTV servis prema Protokolu o regulisanju odnosa u vezi međusobnih potraživanja i Odluke Upravnog odbora Javnog RTV servisa od 26.04.2005. godine, otpisuje dužniku RTV FBiH, sukcesivno do 31.12.2008. godine. U 2006. godini je po ovom osnovu oprihodovano 575.000 KM.

Dugoročne obaveze u iznosu od 651.034 KM se odnose na obaveze po dugoročnom kreditu prema ugovoru br.4110-13/1249 od 30.10.2001. godine sa Hrvatskom radio-televizijom. Predmet ugovora je kupoprodaja odašiljačke opreme instalirane na objektima na području Federacije BiH a prema specifikaciji koja je data u prilogu Ugovora. Naknada za opremu utvrđena je u iznosu 651.034 KM koja će se plaćati u roku od petnaest (15) godina i to prvenstveno putem prebijanja međusobnih potraživanja i obaveza, uz saglasnost nadležnih organa Republike Hrvatske i Federacije BiH. Obaveze po osnovu ovog kredita se ne izmiruju.

Unaprijed naplaćeni i odloženi prihodi iskazani su u iznosu od 1.257.728 KM od čega se iznos od 1.228.997 KM odnosi na odložene prihode po osnovu prodaje programa Javnom RTV servisu BiH, kupljenih od dobavljača »Premium« i »SVRSA«. RTV FBiH je ugovorila kupovinu stranog programa što su u ime nje platili »Ujedinjeni mediji«, da bi dio takvih programa prodala Javnom RTV servisu i na taj način izmirila dio već dospjelih obaveza prema istom. Za iznos od 1.078.624 KM je provedena cesija između RTV FBiH, »Premiuma« i »Ujedinjenih medija«, s tim da cijeneći pravilnost provedene kompenzacije i cesije, možemo istaći da je Ugovor o cesiji potpisan, a da u tom momentu nisu bili dospjeli za poravnanje dužničko povjerilački odnosi, što se vidi iz izjave o kompenzaciji između Društva i »Ujedinjenih medija« na iznos od 322.238 KM, a čine ga fakture iz 2007. godine. **Navedeno je dobar primjer za ozbiljno raspravljanje o zaduživanju Društva, ali i analizu odnosa Javnog RTV servisa i RTV Federacije BiH.**

Obaveze prema dobavljačima su iskazane u iznosu od 12.994.210 KM od čega se na obaveze prema dobavljačima u zemlji odnosi 11.005.837 KM, a na obaveze prema dobavljačima u inostranstvu 1.988.373 KM. Društvo je vršilo usaglašavanje obaveza sa dobavljačima, od kojih je najznačajniji Javni RTV servis BiH sa ukupnim iznosom obaveze od 7.598.798 KM.

Zbog značajnog zaduženja Društva uopće, izračunali smo jer knjigovodstvene evidencije ne daju takve podatke, što smo pojasnili u tački 5.11. da je u 2006 godini stvoreno novih obaveza prema dobavljačima u ukupnom iznosu od 21.189.969 KM. U 2006. godini je izmireno obaveza iz tekućeg perioda i ranijih godina ukupno 18.435.317 KM.

Za istaknuti je da su obaveze Društva dostigle zabrinjavajući iznos i da se iste ne izmiruju u propisanim i dogovorenim rokovima, zbog čega je značajno povećan rizik stvaranja još većih troškova ukoliko dođe do podizanja tužbi od strane povjerioca i plaćanja kamate za neblagovremeno plaćanje. Primjer za to je izvršna presuda po kojoj Društvo mora isplatiti 154.682 KM po osnovu zateznih kamata za neblagovremeno plaćanje projekta «Mala autorska prava».

Starosna struktura obaveza prema dobavljačima sa 31.12.2006. godine je slijedeća:

Ročnost	Iznos u KM
Do 15 dana	1.821.998 KM
Do 30 dana	1.304.842 KM
Od 30 do 90 dana	2.094.341 KM
Od 90 do 180 dana	744.138 KM
Od 180 do 360 dana	1.229.665 KM
Od 1 do 3 godine	5.725.806 KM
Preko 3 godine	73.420 KM
UKUPNO:	12.994.210 KM

Obaveze prema zaposlenim na dan 31.12.2006. godine su iskazane u iznosu od 905.345 KM i odnose se na obračunate, a neisplaćene obaveze za neto plaće za novembar i decembar 2006. godine. Obaveze su izmirene do dana okončanja naše revizije. Društvo je u 2006. godini izvršilo isplatu neto plaća za septembar i oktobar bez plaćanja pripadajućih doprinosa zbog nedostatka finansijskih sredstava. Obaveze prema uposlenim su također ugovorene obaveze, a neizmirenje obaveza po osnovu poreza i doprinosa za isplaćene plate je u suprotnosti sa propisima iz ove oblasti, te je potrebno prilikom planiranja poslovanja i potrebnih troškova za ostvarenje takvog plana, ozbiljnije razmatrati ugovorene obaveze bilo za uposlene bilo za dobavljače.

Obaveze za poreze, doprinose na plaću, autorske honorare i ugovore o djelu te obaveze za članarine u finansijskim izvještajima iznose 5.394.550 KM, a najveći dio su obaveze iz 2002, 2003 i 2006. godine. U 2004. godini je od strane Porezne uprave vršena kontrola ispravnosti obračuna i uplate poreza i doprinosa na i iz plaće, poreza na autorske honorare i povremene i privremene poslove za period od 01.01.2002.-17.12.2003. godine. Za utvrđene obaveze sačinjen je Sporazum o odgođenom plaćanju duga te Anex od 06.07.2005. godine, kojim je odobreno odgođeno plaćanje duga do 30.11.2005. godine. Obaveze nisu izmirene.

U skladu sa odredbama Zakona o naplati i djelimičnom otpisu dospjelih, a nenaplaćenih doprinosa za socijalno osiguranje (»Službene novine FBiH« br.25/06), Društvo je izvršilo prijave svojih dugovanja kod nositelja osiguranja. U 2006. i 2007. godini potpisani su Sporazumi po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje sa kantonalnim fondovima i izmirena plaćanja prema njima. Nismo vidjeli nikakvu informaciju koja bi govorila na koji način se planiraju izmiriti navedena dugovanja.

Preporučujemo:

Potrebno je da Upravni odbor preispita ukupan proces zaduživanja Društva, te uskladi realne mogućnosti priliva i odliva sredstava, vodeći računa pri tome o već stvorenim, a neizmirenim obavezama ali i obavezama prema uposlenim. Prije razmatranja ukupnog procesa zaduživanja neophodno je da se uradi posebna informacija o već preuzetim obavezama za čije će izmirenje doći do odliva novčnih sredstava ili druge imovine Društva, kako bi se uskladili novčani tokovi priliva, odliva i prihvatanja novih obaveza.

5.11 Računovodstvo i sistem internih kontrola

Uočili smo da Društvo nema organizovanu računovodstvenu funkciju koja bi pružala potrebne podatke o poslovanju. Naime, do septembra 2006. godine računovodstveni poslovi su se obavljali u okviru Javnog servisa BiH, te je za izvršene usluge računovodstvenih poslova, Javni servis ispostavljao fakture prema RTV FBiH. Na inicijativu Društva, služba računovodstva je uspostavljena krajem septembra 2006. godine, što je obzirom na činjenicu da je kompletna dokumentacija i evidencija bila do tog momenta u Javnom servisu, otežalo sastavljanje Godišnjeg izvještaja. Računovodstvena služba još nije popunjena kadrovski jer nisu popunjena određena ključna mjesta u službi (glavni knjigovođa, bilansista), niti su usvojena sva potrebna akta i donesene zajedničke instrukcije na nivou sistema u pogledu vođenja računovodstvenih promjena.

Dosadašnji način iskazivanja knjigovodstvenih evidencija nije osiguravao takve evidencije koje bi pružale pouzdane informacije i izvještaje koji se traže po standardima izvještavanja. Određeni programi se još koriste na nivou sistema i odgovorne osobe iz računovodstva nemaju pristupa određenim modulima (segmentima). Kao primjer navodimo da knjigovodstvene evidencije nisu vođene na propisan način i da ne pružaju podatke o stvorenim obavezama u tekućem periodu kao i plaćanjima tokom godine.

Sistem internih kontrola, što podrazumijeva usvajanje, primjenu i kontrolu pravila i procedure za značajnije segmente poslovanja nije uspostavljen, što je vidljivo iz ovog Izvještaja, a tu se prvenstveno misli na neuređenost akata: u oblasti organizacione strukture i radnih odnosa, obračuna i isplate plaća, regulative vezane za određene vrste troškova, nepostojanja Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama, instrukcija i metodologije oko izrade Plana poslovanja.

Nije uspostavljen Odjel za internu reviziju propisan Zakonom o javnim preduzećima niti Uprava ima procjenu rizičnih područja u poslovanju i sistemski nadzor. Za sada u Društvu djeluje jedan interni kontrolor, koji je prezentirao svoj rad i izvještaje tokom prethodnog perioda u kojima je vršio praćenje i analize naplate RTV takse, analize odnosa sa Javnim servisom BiH, učestvovao u prijedlogu računovodstvenih politika, praćenje određenih vrsta troškova, ali nisu nam dati dokazi da je Uprava poduzimala konkretne aktivnosti na osnovu Izvještaja internog kontrolora.

Preporučujemo:

Uprava treba da uspostavi funkcionisanje sistema interne kontrole putem postupaka, pravila i procedura, da implementira takva pravila te da vrši nadzor nad istima, sve sa ciljem ostvarenja ciljeva poslovanja. U tome Upravi može, značajno pomoći interni kontrolor, koji već postoji s tim da se afirmiše takav rad i poduzimaju mjere po urađenim izvještajima, radi otklanjanja uočenih propusta i nepravilnosti.

Da se organizuje računovodstvena funkcija na način da može obezbijediti informacije i izvještaje u skladu sa potrebama Društva i vanjskih korisnika. Služba treba voditi poslove na osnovu računovodstvenih politika usaglašenih sa međunarodnim računovodstvenim standardima i na nivou Javnog Sistema. Obezbjediti adekvatnu informatičku podršku za računovodstvenu funkciju.

6 KOMENTAR

U ostavljenom roku “Radio Televizija Federacije Bosne i Hercegovine”, d.o.o. Sarajevo se očitovala aktom broj 4110 – 03/521 od 22.06.2007. godine na Nacrt Izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja za 2006. godinu.

Dokumentovane primjedbe su uvažene i inkorporirane u Konačan Izvještaj o reviziji.

Data su određena obrazloženja i pojašnjenja vezano za nalaze date u Nacrtu Izvještaja o reviziji. U očitovanju je navedeno da je u toku priprema Plana aktivnosti za realizaciju preporuka iz Izvještaja, što smatramo pozitivnim.

Istaknuto je „da ne postoje standardizovane i jedinstvene procedure koje regulišu finansijsko poslovanje javnih emitera JS RTVBiH, te jedinstven informacijski sistem. Pravilnici o računovodstvenom evidentiranju, planiranju, izvještavanju i Pravilnik o internim kontrolama su sačinjeni i isti treba da se usvoje na nivou Upravnog odbora sistema. Planom BBC – a koji je strateški dokument na osnovu kojeg djeluju sva tri javna emitera predviđeno je da svi zajedno usvajaju standardizirane dokumente i akte koji reguliraju ovu oblast, te je to razlog zakašnjenja u donošenju određenih proceduralnih akata i dokumenata“.

Ovom prilikom želimo da se zahvalimo osoblju Društva, koje je bilo angažovano tokom revizije na korektnoj i profesionalnoj saradnji.

Viši revizor:

Ismeta Junuzović

Tim za reviziju:

Nedžad Redžep
Dijana Šutalo